

Szentiváni Újság

SANKTIWANER ZEITUNG

Kitüntetés a szentiváni polgárőr és tűzoltó egyesületnek 6.

Maszkot varrnak a pedagógusok 4.

Mennyiben változott meg a község élete a járvány miatt? Interjú Poppréné Révay Gyöngyivel

Bezárt az iskola 8.

Szentiváni tanárokat és szülőket kérdeztünk arról, milyen változásokat hozott életükben az online oktatás

Pilisi Len Látogatóközpont 16.

Unió pénzéből épül a modern, többfunkciós foglalkoztató tér, megújul a Jági tanösvény is

IMPRESSZUM

Főszerkesztő:
Sólyom Ágnes

Munkatársak:
Balasi Anikó szerkesztő-újságíró,
Lichtneckert Eszter
olvasószerkesztő, korrektor,
Szima Roland tördelő

További munkatársak:
Barcsik Géza,
Komáromi-Bauknecht Hajnalka

Felelős kiadó:
Pilisszentiván Község
Önkormányzata

Nyomdai munkák:
Virtuóz Kiadó
és Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: Tolonics Gergely

Megjelenik havonta
700 példányban.

Az újság előfizethető,
ehhez a megrendelőlap
beszerezhető az önkormányzat
ügyfélszolgálati irodájában, vagy
letölthető a község honlapjáról.

SZERKESZTŐSÉG ÉS HIRDETÉSFELVÉTEL

06 30 971 3161
szentivaniujsgag@buzamezo.hu

2020/ÁPRILIS

A lapszámot
április 10-én zártuk.
A címlapon: Maszkvarrás,
fotó: Barcsik Géza

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA

2020. május 8.
A májusi lapszám
május 26-án jelenik meg.

ELŐFIZETÉS

Terjesztéssel és előfizetéssel
kapcsolatos ügyintézés:
Baranyi Krisztina önkormányzati
kapcsolattartó, művelődésszervező
baranyikrisztina@pilisszentivan.hu
06 70 902 6710

A Szentiváni Újságra egész évben
előfizethetnek a fenti elérhetősé-
geken, a hónap 10-éig beérkezett
megrendelések a következő hó-
naptól lesznek érvényesek.

Megszülettek

Hasenfratz-Fodor Zalán
2020. 03. 12.

Apa: Hasenfratz Csaba
Anyja: Fodor Brigitta

Türkösi Olivér Csaba
2020. 03. 20.

Apa: Türkösi Ottó
Anyja: Kiss Orsolya

Kapuvári Márton
2020. 03. 25.

Apa: Dr. Kapuvári Balázs
Anyja: Dr. Dankó Rita

Házasságot kötöttek

2020. 03. 28.
Kámán Sándor
Kovács Barbara Bernadett

2020. 03. 30.
Hársfalvi Áron
Kecskés Barbara

Gyászír

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Pilisszentiván egykori polgármestere, Pénzes Gábor hosszú, türelemmel viselt betegség után, 79 éves korában örök nyugalomra tért. Az elhunytat Pilisszentiván Község Önkormányzata saját halottjának tekinti. Nyugodjon békében!

Pilisszentiván Község
Önkormányzata

A májusi lapszámában Pénzes Gábortól
bővebb írásokkal búcsúzunk.

Kijárási korlátozás helyi szigorítása

A kijárási korlátozások kezdete óta hétfévente ezrek keresték fel a főváros melletti települések kedvelt kirándulóhelyeit a járvány miatti bezártságot enyhítendő. A község lakóinak védelmében Pilisszentiván önkormányzata a kirándulóhelyek lezárásáról döntött.

A miniszterelnök április 9-én a kijárási korlátozás meghosszabbítása mellett lehetőséget biztosított a települések polgármestereinek arra, hogy a húsvéti hosszú hétfégen és az azt követő hétfégekén is az országos korlátozásnál szigorúbb intézkedéseket hozzanak. Pilisszentivánra így április 10–13. között és április 18–19-én csak az hajthatott be a mellékutakról, aki pilisszentiváni lakcímkártyával rendelkezik, vagy igazoltan a településen volt dolga. A Szabadság útra való ki- és behajtást betiltották, kivéve a buszfordulónál, az Óvoda utcánál és a Jóreménység utcánál, de a Fő utcán az áthaladás biztosított volt. A sportolást és sétát is csak a helyiek számára engedélyezték a település határában belül.

Bezár a hulladékudvar

A Zöld Bicske Nonprofit Kft. 2020. március 18. napjától határozatlan ideig zárva tartja a pilisvörösvári hulladékudvart, illetve határozatlan időre felfüggeszti a házhoz menő lomtalanításokat.

Nincs személyes okmányátvétel

Az elkészült okmányokat a koronavírus-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzetben nem lehet személyesen átvenni, a kormányhivatalok és járási hivatalok által kiállított hivatalos okmányokat postai úton kézbesítik.

A járvány idején lejáró okmányok megújítására most nincs szükség, a 2020. március 12-ét követően lejáró, a magyar állampolgárok Magyarország területén hatályos valamennyi hivatalos okmánya a veszélyhelyzet megszűnését követő 15 napig érvényes. Külföldön nem érvényesek a lejárt okmányok.

Ügyintézésre az ügyfélkapuval rendelkező állampolgárok elsősorban a megújult magyarorszag.hu oldalon elérhető online ügyintézési lehetőségeket vegyék igénybe. További információk: kormányhivatal.hu, telefon: 1818 Kormányzati Ügyfélvonal

Szünetel a NAV ügyfélfogadása Vörösváron

2020. március 17-étől a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) Pest Megyei Adó- és Vámigazgatóságának nyolc kirendeltségén szünetel az ügyfélfogadás, köztük a pilisvörösvári kormányablakban is. Az adóügyek döntő többsége elektronikusan is intézhető, ezért a hivatal kéri ügyfeleit, hogy válasszák az elektronikus vagy a telefonos ügyintézt. A NAV általános tájékoztató rendszere, a NAV Infóvonal a 1819-es telefonszámon hívható.

Nincs szükség új lakcímkártyára

Nem szükséges új lakcímkártya készítése abban az esetben, ha a kijárási korlátozás időtartama alatt nem az állandó, bejelentett lakcímen tartózkodunk. Mivel a kijárási korlátozás célja a társas érintkezések, közösségi találkozások számának csökkentése, az erről szóló kormányrendeletnek nem kizárólag a lakcímkártyán szereplő lakóhelyen vagy tartózkodási helyen lehet eleget tenni. Nem szükséges új lakóhelyet vagy tartózkodási helyet bejelenteni akkor sem, ha a kijárási korlátozás ideje alatt a bejelentett lakóhelytől, tartózkodási helytől eltérő címen, például albérlésben vagy hétfégi házban tartózkodunk.

Posta nyitvatartási rendje

A pilisszentiváni posta március 20-tól ideiglenes nyitvatartási rendet vezetett be. Ennek megfelelően a posta hétköznap délelőtt 8–12 óra között tart nyitva. A legközelebbi, pilisvörösvári posta hétfőn és szerdán 8–18 óra között, kedden és csütörtökön 8–17 óra között, pénteken 8–16 óra között üzemel.

Módosult a helyi adók fizetésének határideje

A két helyi adó, az építmény- és az iparüzési adó pótlékmentes befizetésének határidejét április 30-ig kitolta az önkormányzat, ezzel az intézkedéssel támogatva a helyieket. A Magyar Kormány márciusban és áprilisban számos új döntést hozott annak érdekében, hogy Magyarország gazdasága minél hatékonyabban reagáljon a koronavírus okozta váratlan helyzetre. A gazdasági intézkedésekről a közmédia és a Magyar Közlöny ad részletes tájékoztatást.

Nemzetiségi hírek

A 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzet következtében több, a tavaszi és nyári időszakra tervezett programunkat lemondani kényszerültünk. Így virágvasárnap délutánján nem kerülhetett sor a kálvária stációiba festett képek kihelyezésére és ünnepélyes megáldására, amit a járványügyi korlátozások feloldása után természetesen pótolni fogunk. Az elmúlt hetekben lemondtuk a májusfaállítás műsorát, illetve a nyárra tervezett hagyományos nemzetiségi tábor is a jelenlegi helyzetből adódó bizonytalanságok miatt.

A Templomhegyi lépcső tetején álló kereszt felújítására még 2019-ben nyújtottunk be pályázatot az Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársághoz. A március elején kapott hivatalos értesítés szerint a pályázatunk 100%-os támogatást nyert 736 000 forint összegben, így a Templomhegyi lépcső környezete 2020-ban tovább szépülhet.

Franz Uome
Marktleugast polgármestere

2020. március 15-én helyhatósági választásokat tartottak testvértelepülésünkön, Marktleugastban. A választás eredménye szerint a következő öt évben is Franz Uome vezetheti polgármesterként a települést. A polgármester-választás mellett sor került a 16 fős képviselő-testület tagjainak megválasztására is.

Német Nemzetiségi
Önkormányzat

HIVATALI MUNKA JÁRVÁNY IDEJÉN

A saját életünkben hamar szembesültünk azzal, hogy a járvány felborította a megszokott életünket, megváltoztak a teendőink, a napirendünk, talán a családi költségvetés is felborult. Poppréné Révay Gyöngyi polgármestert arról kérdeztük, a község életében mi változott.

Az önkormányzatnál mikor látszott, hogy felborult a rend?

Meglehetősen korán éreztem, hogy komoly, nehézségekkel teli időszak következik. Március 9-én, hétfőn már kértem a háziorvosokat és a védőnőket, hogy jöjjenek be az irodámba és beszéljünk meg, hogy az előttünk álló időszakban milyen egészségügyi óvintézkedéseket tehetünk. Elsőként a nagyobb közösségeket érintő eseményeket, rendezvényeket mondtuk le. Így elmaradt a március 15-i nemzeti ünnepi megemlékezés, az iskolai ünnepség, a szavalóversenyek és egyesületi rendezvények. Gyakorlatilag minden közösségi eseményt lemondunk, amely a rendkívüli helyzetben a falu közösségére veszélyt jelentett volna.

A rendezvények lemondását milyen további intézkedések követték?

A következő lépés az volt, hogy összehívtam a helyi operatív bizottságot. A bizottság tagjai a háziorvosok, a védőnők, a gyógyszertár vezetője, a körzeti megbízott, a közterület-felügyelő, a polgárőrség vezetője, a községgazdálkodás vezetője, az intézményvezetők, a jegyző és a hivatal speciális területekért felelős kollégái.

Az operatív bizottságban hogyan zajlik a munka?

A bizottsággal minden héten szerdán egyeztetjük az aktuális feladatokat. Mindenkit kérek ilyenkor, hogy számoljon be a saját területét érintő eseményekről, változásokról, és – igazodva az országos operatív törzs utasításaihoz és a megjelenő, friss kormányrendeletekhez – ekkor osztom ki azokat a feladatokat, amelyek előttünk állnak.

Milyen változások történtek a hivatal életében?

Annak érdekében, hogy a járvány miatt se az ügyfeleket, se a hivatali dolgozókat ne veszélyeztessük, a hivatal működését is gyorsan át kellett alakítani. Március második hetétől korlátoztuk a hivatal nyitvatartását, telefonos és elektronikus bejelentkezést fogadunk. Aki levélben fordul hozzánk, annak írásban válaszolunk. A kollégák otthonról dolgoznak, és felváltva tartózkodnak a hivatalban.

Vis maior helyzetben a képviselő-testület helyett a polgármester is hozhat döntéseket. Vannak még testületi ülések?

A különleges jogrend alatt nem ülésezik a képviselő-testület, a helyi védelmi döntéseket a polgármester hozza meg, aki a helyi védelmi bizottság vezetője. Természetesen minden döntést egyeztetek az illetékes hatóságokkal, háziorvosokkal, rendőrséggel, polgárőrséggel és a járási hivatallal.

Milyen döntések születtek meg eddig?

Két polgármesteri hatáskörben meghozott döntés született. Az egyik az általános iskola alapító okirata kiegészíté-

sének véleményezése. A képviselők véleményét beépítettük a javaslatba. A másik a Magyar Falu Programon belüli pályázatot érinti, mely az orvosi rendelő tetőterének bővítéséről szól. Itt is kikértem a képviselők véleményét, ennek alapján benyújtottuk a pályázatot. Ezúton is köszönöm a képviselők támogatását.

Milyen mértékben írta felül az új helyzet a már elfogadott költségvetést?

A járvány és az abból fakadó világméretű gazdasági változás természetesen minden költségvetést felborít. Meg kell várnunk a kormány gazdaságot érintő intézkedéseit, az aktuális döntéseket, és a kialakult helyzetet ezzel egybevetve fogjuk átgondolni, hogyan módosítsunk. Erre április végén kerül sor. Eddig is óvatosan döntöttünk, ez most sem lesz másként. Nehéz időszak előtt állunk, erre fel kell készíteni mindenkit. Megfontoltan fogunk a költségvetéshez nyúlni.

Milyen eszközöket vetett be a hivatal annak érdekében, hogy csökkentsék a fertőzés lehetőségét? Lehet-e tudni ezzel kapcsolatban civil erőfeszítésekről?

A község közterületeinek, középületeinek és utcabútorainak fertőtlenítését a községgazdálkodási csoport munkatársai végezték el. Korán intézkedtem a fertőtlenítőszer beszerzéséről, és maszkokat is rendeltünk. Ezenfelül saját költségen, egy helyi vállalkozó segítségével, Sós Adrienn-nel további 300 maszkot varrattunk. Ezeket elsőként az egészségügyi dolgozóknak, a hivatali dolgozóknak, az óvodai és iskolai alkalmazottaknak adtuk át. Gondoskodtunk védőszemüvegről és kesztyűről is. Időközben az óvoda pedagógusai és dajkái, és az iskola pedagógusai közül is néhányan, önkéntes felajánlasként további védőmaszkokat varrnak, amit nagy örömmel fogadtunk. Az elkészült védőálcákat a 70 éven felüli idős embereknek beborítékolva kiszállítottuk. Célunk, hogy minden szentiváni lakoshoz eljuttassunk egy mosható, fertőtleníthető arcmaszkot, hiszen most a védekezés a legfontosabb feladatunk.

Mi a helyzet az idősek ellátásával?

A védekezés mellett kiemelt figyelmet fordítunk a rászoruló idős emberek ellátására. Rendkívül gyorsan össze tudtuk állítani azon időskorúak, illetve beteg vagy nehéz

élethelyzetben lévőket névsorát, akik segítségre szorulnak. A napi étkezésüket megoldjuk a hét minden napján. Akinek szüksége van rá, megoldjuk a bevásárlást, illetve a gyógyszerek kiváltását. Ebben a polgárőrség és a tűzoltóság tagjai segítik az önkormányzat munkáját. Jelenleg 4-5 idős veszi igénybe ezt a segítségnyújtási formát. Az étkeztetést 53 személynek biztosítjuk. Köszönöm mindenkinek, aki segített megtalálni azokat a személyeket, akiknek a mostani helyzetben segíteni tudunk.

Balasi Anikó

Gyermekek támogatása

A pilisszentiváni óvoda alapítványa a tavaszi programokra betervezett összegből a kialakult nehéz helyzetre való tekintettel öt család hét gyermekét részesítette támogatásban. Ezúton is szeretnénk megköszönni az alapítványi felajánlásokat, amit a jövőben is szívesen fogadunk! Alapítványunk számlaszáma: 65700048-10124093

Pilisszentiváni Óvodás Gyermekekért Alapítvány

MÍG ALSZOL, ÉN VIGYÁZOK RÁD!

Pilisszentiván Önkormányzata ebben az évben Pilisszentivánért Emlékéremben részesítette a Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesületet. A díjat március 15-én adták volna át, és mivel az átadás meghiúsult, a Szentiváni Újság egy cikkkel ünnepli a kitüntetetteket.

akikkel ma is baráti kapcsolatokat ápolunk – meséli Bodnár Ferenc. – Az alapvető feladatokat, a gyors segítségnyújtást sosem felejtük, minden képzésünk, beszerzésünk, pályázatunk és a kapott támogatások, munkáink bevételeinek felhasználása is ezeket a célokat szolgálják.” Az egyesületnek jelenleg 50 tagja van, találunk köztük tettere kész fiatalokat, tapasztalt férfiakat és nőket, és nagy tudású, nyugdíjas korú kollégákat is.

Segítség a járvány idején

A koronavírus-járvány megjelenésével sok szakmában átalakultak a körülmények és a lehetőségek. A Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület tagjai ahhoz a társadalmi csoporthoz tartoznak, akik továbbra is végzik a munkájukat. És hogy mennyiben változtak meg a mindennapjaik? „A polgárőrök és a tűzoltók most, a járvány idején is végzik önkéntes tevékenységüket” – mondta el az egyesület elnöke. A polgárőrök járőröznek, bejelentéseket ellenőriznek, a tűzoltók ellátják a folyamatos ügyeletet, minden jelzésre, riasztásra reagálnak. „A járványhelyzet miatt azonban felfüggesztettünk minden képzést, gyakorlatot, és ideiglenesen beszüntettük az ifjúsági képzést is. A 65 év feletti kollégákat kiszerveztük a napi működésből. 24 órás polgárőr ügyeleti és járőrszolgálatra álltunk át, és segítjük a járvánnyal kapcsolatos teendők ellátását is. Ilyen az élelmiszerek és gyógyszerek beszerzése, a postai ügyintézés, a koordinálás, a szakmai felügyelet, a megbeszéléseken való részvétel és az adatszolgáltatás. Elsősorban azoknak nyújtunk segítséget, akiknek nincsenek vagy távol élnek a rokonaik. Pilisszentivánon jelenleg napi 3-5 idős ellátását segítjük vásárlással, valamint állandó kapcsolatban vagyunk

a polgármesterrel, a községgazdálkodás szakembereivel, a körzeti megbízottal és a közterület-felügyelővel.”

A fertőzésveszély miatt az eddigiekhez képes most több energiát kell fordítani az eszközök, a ruházatok és a létesítmények fertőtlenítésére, takarítására. Az egyesület tagjai alapvetően kesztyűben, maszkban intézkednek, de olyan esetekre is fel vannak készülve, ahol valószínűsíthető, illetve nem zárható ki a vírus jelenléte. Ehhez egyszer használatos overallok, védőszemüvegek, védőkesztyűk állnak rendelkezésükre, és minden gépjárműben van kézfertőtlenítő. Két gépjárművet érintésmentes hőmérővel szereltek fel, ezeket elővigyázatosságból balesetnél, ajtónyitáskor is alkalmazni tudják. Kritikus helyzetekre légzőkészülékük is van, melyet saját hatáskörben tudnak tölteni, tisztítani, cserélni.

Önkéntesség mint adomány

Az közismert, hogy az egyesület mennyit dolgozik a település érdekében, de azzal talán kevesebben vannak tisztában, mit is jelent az önkéntesség. Az önkéntes segítő saját akaratából és szabad döntése nyomán, ellenszolgáltatás (fizetség) nélkül végez el valamilyen, a közösség számára értékes munkát. Profánul és kevésbé hivatalosan fogalmazva: önszántából és ingyen dolgozik azért, hogy másoknak jobb, élhetőbb élete legyen. Mielőtt az olvasó magában azonosítaná az önkéntest a futóbolonddal, figyelmeztetjük, hogy még ennél is többről van szó: az önkéntesnek sem rövid, sem hosszú távú anyagi, tárgyi haszna nem származik a tevékenységéből, és nem is vár el semmi ilyesmit – figyelmeztet az egyesület elnöke.

„Képzelmünk inkább úgy, hogy az önkéntesnek van szabad kapacitása és ideje, tenni akarása. Ennek egy részét nem pihenésre, szórakozásra fordítja, hanem följárja a közösségnek egy olyan munka elvégzése által, ami másoknak is jó. Ha a munkát és az időt pénzzel helyettesítjük, akkor adományról beszélünk. Az önkénteskedés valójában nem más, mint munkaadomány.”

S hogy mindezt mégis miért vállalják? Ahogy Bodnár Ferenc fogalmaz: „nem azért, mert megéri, hiszen szinte alig jelent némi megbecsülést. Sokkal inkább az érzésért, hogy segíthetünk embertársainkon. Ahogy egykori polgárőr kollégánk mondta: »Míg te otthon alszol, tudd, hogy én vigyázok rád és a családdodra«. Szolgáltatásokat látunk el önként, és tudjuk, hogy amikor mi pihenünk, a családdalunkkal vagyunk vagy épp dolgozunk, akkor más vigyáz nyugalomunkra, értékeinkre. Folyamatosan adományozunk Pilisszentivánnak, hiszen a legnagyobb ajándék, amit bárkinek is adhatsz, az idő. Mert ha időt szánsz valakire, akkor a saját életedből adsz neki egy olyan darabot, amit már soha többé nem kapsz vissza. A szabadidőnk adjuk, és ez nagyon jó érzés! Karácsonyi asztaltól felállva, születésnap bulit ott hagyva, gyerekeinkkel való játékot felfüggesztve sietünk segíteni másokat. Mi a segítségnyújtásra áldozzuk értékes szabadidőnk, erről szólnak jelmondataink is: »Segítünk és védekezünk!«, valamint »Szabadidőnk szívesen feláldozzuk, de szereteteinket soha!«. Mi is esküt teszünk, hogy »akár életem kockáztatásával is megmentem«, és ezt komolyan is gondoljuk!”

„Úgy látjuk és érezzük, hogy az általunk védett, óvott, szeretett közösségünk lakói szeretnek minket, pedig mindig határozottan kérjük, irányítjuk, tiltjuk, néha még utasítjuk is őket. Több mint 10 éve tartunk Egyesületi Nyílt Napot, amin óvodások és iskolások látogatnak meg minket délelőtt. Azt mesélik az óvó nénik, hogy ezt követően minden kisgyerek tűzoltó szeretne lenni. Kell ennél több, hogy az ember példakép? Ez az igazi elismerés, hogy nyomot hagyunk magunk után...”

Hálások lehetünk tehát az egyesület tagjainak, akik önkéntes munkájukkal segítenek minket. A hála azonban kölcsönös. „Mi, az egyesület tagjai hálás köszönettel tartozunk azoknak a családtagoknak, akik tagjaink mellett állnak, támogatják őket – emeli ki az elnök. – Emellett köszönjük Pilisszentiván lakóinak, hogy a kezdetek óta a bizalmukba fogadtak minket. Köszönjük, hogy amikor nekünk van szükségünk segítségre, akkor mellettünk állnak! Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik eddig maszkokkal, fertőtlenítőszerrel vagy pénzüsszeggel támogatták a vírus terjedésének lassítására, Pilisszentiván védelmére fordított erőinket. Köszönjük, hogy vagytok nekünk, mi értetek vagyunk! A járvány idején pedig kérjük, hogy MARADJATOK OTTHON!”

A Pilis Televízió felvétele a 2019-es gyereknapról

Balasi Anikó, Lichtneckert Eszter

A kezdetektől napjainkig

A Pilisszentiváni Polgárőrség megszervezése Zombori Zoltán egykori körzeti megbízott nevéhez köthető – tudtuk meg Bodnár Ferenctől, az egyesület elnökétől. Az egyesületet hivatalosan 1992 áprilisában alakult meg. 1998-ban, egy lakástűzet követően kezdődött el szerveződni egy beavatkozásra is alkalmas tűzoltó egység. „A legegyszerűbb megalakítási formája a már bejegyzett polgárőr egyesületbe való befogadása volt, mivel nem volt bejegyezve a tűzoltóság, és csak egy fő akarta elvégezni velünk a tűzoltó alaptanfolyamot. A cél is egy volt: a segíteni, tenni akarás.” Így aztán 1999-ben megalakult, és 2000. január 20-án az országban ilyen formában elsőként bejegyezték a Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesületet. „Most már ez a jellemző országosan is, hogy a polgárőrség és a tűzoltóság közös egyesületben működik, pedig annak

idején kaptunk ezért hideget-meleget” – emlékszik vissza az elnök.

A tűzoltóság régmúltjáról viszonylag keveset tudunk. 1910-ben jegyezték be (mint nagyon sok másik tűzoltóságot is), ettől kezdve már egészen jól követhető a története, korábbiól csak annyi maradt fent, hogy 1880-ban vagy 1890-ben Schuck György parancsnokságával alakult meg. Egy biztos, hogy a század második felében, körülbelül 1947 és 1994 között John János parancsnoklása alatt számos versenyen szép eredményekkel vettek részt. A lánycsapat még országos második helyezett is volt. John Jánost Rádler Tamás parancsnok követte. A polgárőrség első elnöke Gátas József volt (1992-től), őt Kovács István (1997-től), 1998-tól pedig Bodnár Ferenc követte.

„2001-ben léptünk kapcsolatba testvértelepülésünk, Marktleugast önkéntes tűzoltóival, akikről sokat tanultunk, és

BEZÁRT AZ ISKOLA

Amikor megkezdődött a tanév, senki sem számolt vele, de még egy hónappal ezelőtt sem tudtuk, mennyire át fogja alakítani életünket a járvány. Tanárokat és szülőket is megkérdeztünk arról, milyen változásokat hozott az otthoni tanulás.

Online iskola

Az egyértelmű, hogy az iskolák március 13-i bezárásával a korábbi rend teljesen felborult. Az első hétvégén Szentivánon sem sokat aludtak a pedagógusok: az iskola intézményvezetője, Milbich Mihályné folyamatosan egyeztetett a polgármesterrel, a tankerületi igazgatóval és az intézményvezető kollégákkal. Az intézményvezető helyettes, Keszterné Varjú Andrea elkezdte megszervezni a távoktatást, a tanárok is keresték a lehetőségeket, elektronikus felületeken konzultáltak egymással. Hétfőn, a rendkívüli nevelőtestületi értekezleten már megbeszélték a digitális oktatás fő irányvonalát, majd munkaközösségenként egyezteték a további teendőket.

Mivel az infokommunikációs eszközök alkalmazása terén különböző szinten állnak a pedagógusok, ezért ez a hirtelen módszerváltás kinek kisebb, kinek nagyobb kihívást jelentett, de mindenkinek egyértelműen sokkal több munkát. Nagy eredmény, hogy az iskolában már az első nap elindult a távoktatás. Az első időkben voltak döccenők, félreértések, hiszen ez az új helyzet nem csak a tanároknak, hanem a családoknak is hatalmas nagy terhet rótt, de mostanra beállt a rend.

Az iskola első feladatai között szerepelt az is, hogy felmérjék, ki igényel ügyeletet, illetve étkezést. Ügyeletet eddig senki sem kért, étkezést pedig tizenhároman, ők az ételt a Fekete Gyémánt Étteremből vihetik el. Fel kellett mérni azt is, hogy a családok rendelkeznek-e megfelelő technikai eszközökkel, főleg ahol több iskolás gyermeknek kell egyszerre tanulnia. Akik jelezték, azoknak kölcsönöztek számítógépet, webkamerát az

online órákhoz. A kamerákat a Naturella Alapítvány vásárolta, részben a szülők által felajánlott támogatásból.

Azóta töretlenül zajlik a munka, a tantestület pedig folyamatosan bővíti ismereteit. A járvány tulajdonképpen felgyorsította azt a folyamatot, ami már régóta cél volt: a módszertani megújulást. Ha a most megszerzett ismereteket, tapasztalatokat az iskola a későbbiekben is tudja majd kamatoztatni, akkor mindenképp megtérül a rengeteg befektetett energia.

Elmondhatjuk tehát, hogy van előnye is a jelenlegi helyzetnek, de nem feledkezhetünk meg a hátrányokról sem. A tanároknak egyértelműen plusz terhet rakott az online oktatás, de a családok teherbírása is kimerül, nem beszélve arról, hogy a gyerekek rossz pszichés állapotba kerülhetnek a kortárs kapcsolatok hiánya és a bezártság miatt.

Tanulás otthon

Az ugyanis csak a dolog egyik oldala, hogy a tantestület hatalmas munkával átalakítja az addigi munkamenetét a távoktatás feltételeinek megfelelően. Másfelől viszont ott van a diák, és mellette a család (alkalmasint több diákkal is), akiknek a jelenlegi helyzetben szintén egyik napról a másikra fel kellett nőniük a feladatokhoz. Első lépésben mindenhol át kellett gondolni, hogyan tudják összehangolni mind eszköztáruk, mind időben iskolás gyermekük vagy gyermekeik online tanulását a sok esetben két home office-ban dolgozó szülővel. Ahol a gyerekek már volt mobiltelefonja, ott az első néhány kritikus napot azok is megoldották valahogy, akiknek nem állt rendelkezésükre számítógép vagy laptop. Az eszközhányra a későbbiekben több megoldás is született: vásárlás, ismerőstől ajándékba kapott

eszközök, régi számítógépek, laptopok újraindítása és programok telepítése, az iskolától kölcsönkapott gépek használata, nyomtatók vásárlása stb.

A hirtelen jött változástól és a sok feladattól az első hét a családok életében még némileg káoszban zajlott. A kezdeti nehézségek után, melyhez az is hozzájárult, hogy az informatikai rendszer akadózott a túlterheltség miatt, végül mostanra nagyjából rendeződtek a dolgok. A szülők arról számolnak be, hogy kialakult a napirend. A nagyobb gyermek a gép előtt ülve önállóan dolgozik, csinálja a kiadott feladatokat. A kisebbek, akik még nem tudnak egyedül haladni, szülői segítséggel tanulnak délelőtt vagy délután – a szülő munkabeosztásától függően. Ahol a szülő gépén dolgozik a gyermek, ott a szülő esetenként háttérbe kerül, és elsősorban a rövidebb szünetekben, de inkább csak délután tud a gépéhez jutni. Aki továbbra is teljes munkaidőben dolgozik, az hazaérkezése után estig ül a gyermek mellett, hogy segítsen neki, vagy ellenőrizze a feladatokat. Nem könnyű ugyanis munka mellett tanulni egy kisiskolással, aki még nem kezeli jól a számítógépet, úgy, hogy ez szülők munkájának rovására se menjen – aminek egyébként komoly következményei lehetnek a járvány okozta instabil helyzetben.

A gyerekek általában hamar alkalmazkodtak a digitális világhoz, de meg kellett tanulniuk több programot használni vagy éppen interneten utánanézni az aktuális anyagoknak. A digitális oktatás nagy hátránya azonban, hogy rontja a szemet, ezenkívül mivel állandóan ülniük kell, fáj a gyerekek nyaka, háta. Egyesek arról panaszkodnak, hogy a diákok csak későn végeznek a tanulással, és akkor

már nem sok mindenhez van kedvük, kimarad a sport, a mozgás, pedig épp ebben a helyzetben nagy szükség lenne rá. Mások nem tapasztalnak sok változást a tananyag mennyiségében, inkább csak az időbeosztás okoz gondot, abban kell a gyerekeket segíteni, hiszen ez még nem igazán erősségük.

Az otthoni tanulás következményei

Bár most még nehéz megjósolni, várhatóan lesznek majd problémák a tananyag elsajátításával, hiszen ilyen körülmények között nem lehet ugyanolyan hatékonysággal leadni az anyagot, mint ha az iskola padjában ülve tanulnak a diákok. A feladatok megoldása nem jelenti automatikusan a tananyag valóságos megtanulását, és így olyan tudáshiány alakulhat ki, ami a későbbiekben még visszaüthet.

Az sem mindegy, hogy milyen hangulatban zajlik az otthoni tanulás. Előfordulhat, hogy a szülők részéről érkező elvárás vagy akár segítség veszekedésbe, idegeskedésbe torkollik, gyakoribbak lehetnek a stresszes szituációk. Azoknál a családoknál, ahol dolgoznak a szülők, a gyerekeknek önállóbbnak kell lenniük, akár maguk ellátása terén is, és ez a feszített tempó miatt szintén problémát okozhat. Nem feledkezhetünk meg a szülőknél lévő nagyobb teherről sem: a saját munkájuk mellett (mely jelen esetben szintén okozhat stresszt, akár több lett, akár kevesebb, akár megszűnt vagy átalakult) a gyerekek iskolai teljesítményére is fokozottan kell figyelniük, kisebb testvér esetén az óvodai foglalkozásokat is helyettesíteniük kell, és nem mellel el kell látni a családot.

A technikai problémák mellett nem hagyhatjuk ki a mentális következményeket sem. Az általános karantén szabályok hatása már az oktatás területén is látszik: a gyerekeknek hiányzik a tanárokkal és az osztálytársakkal való közvetlen kapcsolat. A kapcsolattartás a különböző platformokon működik, egymás közt telefonon vagy interneten csevegnek, ha pedig bárkinek kérdése van, el tudja érni a tanárokat, és az iskola vezetésétől is sok segítséget kapnak, ez azonban nyilván nem pótolja a személyes kontaktust. A mozgáshiány, a barátoktól és a család többi tagjától való tartós elkülönülés, a bezártság érzése és a járványtól való félelem hosszú távon is okozhat problémát a gyerekek lelki életében.

Nyilvánvaló az is, hogy foglalkoztatják őket, mi lesz a jövőben. A gyerekek kiegyensúlyozottságának, biztonságérzetének alapját a megszokott napirend adja, ami most egyik napról a másikra felborult. Gyerekként az új helyzetekhez jobban alkalmazkodnak, de a bizonytalanság az ő életükre is rányomta a bélyegét. Szerencsére mindenki azon igyekszik, hogy a legjobbat hozza ki a dologból. Sokan számolnak be arról, hogy most többször be tudják vonni gyermeküket a házimunkába, vagy hogy iskolás gyermekük többet tud játszani a kistestvérével. Több alkalom van beszélgetni, együtt lenni, amire az eddigi hétköznapi nem nagyon adtak lehetőséget. Szülőként most az a feladat, hogy megadjuk számukra a stabil érzelmi alapot és minden támogatást ahhoz, hogy ez az időszak végül szép és tartalmas emlék lehessen gyermekeinknek.

A szentiváni tanárok és szülők visszajelzései alapján összeállította:
Lichtneckert Eszter

Sportolj otthon!

A Pilisszentiváni Sportegyesület edzései bizonyítan ideig szünetelnek, de az egyesület most sem engedi el a gyerekek kezét. Az edzők az egyesület Facebook-oldalára feltöltött videókkal, otthon is elvégezhető gyakorlatsorok bemutatásával buzdítanak mindenkit, hogy tartsák magukat formában. Ez az időszak kiváló lehetőség arra is, hogy az online felületet kihasználva az utánpótlás csapattagokat közelebről megismerjük.

facebook.com/PilisszentivanSE

AZ ORVOS VÁLASZOL

Sokféle betegség van, amivel a normális hétköznapiak során orvoshoz fordulunk. Most azonban minden megváltozott. Dr. Gábeli Márta háziorvost kérdeztük arról, hogy milyen esetekben szükséges az eddig megszokottakhoz képest másképp eljárni, és a koronavírussal kapcsolatos kérdéseket is körbejártuk.

A rendelésekkel kapcsolatban a szakrendelő telefonszámán tudnak érdeklődni.

Mi a helyzet a korábbi ügyeleti rendszerrel?

Jelen pillanatban az ügyeleti rendszer a korábbi módon, változatlanul működik. Lázas betegség esetén az új eljárásrendnek megfelelően telefonon kell jelentkezni, fontos, hogy lázasan ne menjünk az ügyeletre! A kórházak illetékességéről felvilágosítást a családorvos, az ügyelet vagy a mentő tud adni. Úgy, ahogy eddig sem volt célszerű, most sem ajánlott, hogy bármilyen panasszal közvetlenül a kórházba menjenek a betegek. Ez alól az általános

szabály alól az akut sebészeti, illetve baleseti sebészeti problémák képeznek kivételt.

Milyen tünetek esetén kell koronavírusra gyanakodnunk?

A leggyakoribb tünet a láz és a száraz köhögés. Ritkább esetekben fejfájás, izom- és ízületi fájdalom, fáradékonyság jelentkezik. Súlyos esetekben nehézlégzés fordul elő. Összességében elmondható, hogy általános vírusfertőzés képében jelentkezik a megbetegedés, és csak az esetek kisebb részében (6%) fordul elő kritikus állapot. Ez utóbbi sajnos az idősebb és/vagy krónikus betegséggel küzdő, csökkent immunállapotú embereket érinti.

Ha felmerül a koronavírus-fertőzés gyanúja, akkor a legfontosabb, hogy maradjunk otthon! Telefonon beszéljünk háziorvosunkkal vagy ügyeleti időben az ügyelettel. Súlyos légzőszervi vagy fulladásérzés esetén hívjunk mentőt.

Ha valaki koronavírus gyanújával kerül kórházba vagy házi karanténba, elvégzik a koronavírus-tesztet. Léteznek azonban magánteztlaborok is. Érdemes tesztelni magunkat?

Nagyon sok az álhirdetés és az álteszt. A laborok száma és elérhetősége folyamatosan változik, a megbízhatóságukról nincs megnyugtató adat.

Mit tegyünk, ha a koronavírus-fertőzésnek csak a gyanúja áll fenn nálunk van családtagunknál? Elmeleg például a családtag nyugodt szívvel bevásárolni?

Ha egy háztartásban élő családtagunknál merül fel a betegség gyanúja, akkor őt a lakáson, házon belül a lehető legjobban el kell különíteni. Lehetőség szerint használjon külön vizesblokkot, a vele együtt élőkkel egy időben ne tartózkodjon közös helyiségekben, ne hagyja el a házat, lakást. A jelenlegi szabályozás szerint a vele egy háztartásban élő, egészséges személy a lakást elhagyhatja, de csak a legszükségesebb teendők elintézése céljából. Ebben az esetben is viseljen maszkot és fokozottan figyeljen a TV-ben, rádióban, interneten javasolt higiénés rendszabályok betartására.

Mire számítsunk, ha koronavírus-fertőzés gyanújával felhívjuk a háziorvost?

Ha a háziorvos a tünetek alapján koronavírus-fertőzésre gondol, elrendeli a teszt elvégzését. A mintavétel a mentők segítségével a beteg otthonában történik. A pozitív eredményről a háziorvos és a beteg értesítést kap, az első negatív teszteredményt 48 óra múlva ismételni kell, csak a második negatív eredmény esetén zárható ki a betegség. Ekkor nincs teendő. Pozitív eredmény esetén jó általános állapot, enyhe tünetek mellett a beteg hatósági karanténba kerül, otthonában marad, azt nem hagyhatja el. Súlyos tünetek esetén – bármi legyen is a kiváltó ok – kórházban történik a kezelés.

Sokan különösebb tünetek nélkül esnek át a betegségen, másokat nagyon megvisel, egyes esetekben pedig tragikus kimenetele van a fertőzésnek. Most akkor pánikoljunk vagy ne?

Mivel jelenleg nincs speciálisan a koronavírusra ható gyógyszer, legfontosabb a betegség megelőzése. Az immunrendszer erősíthető a megfelelő mennyiségű és minőségű alvással, vitaminok szedésével, egészséges táplálkozással, az alkoholfogyasztás és a dohányzás kerülésével és a krónikus betegségek egyensúlyban tartásával. Pánikolni nem kell, de a higiénés szabályokat mindenkinek be kell tartania ugyanúgy, mint a kijárási korlátozást.

BA

Góliát Gumiklinika
ÚJ ÉS HASZNÁLT, 80-90%-OS ABRONCSOK
EXTRÉM MÉRTEKBEK IS!

Nyitva:
H-P: 8⁰⁰-17⁰⁰
Szo: 8⁰⁰-12³⁰
V: zárva

2085 Pilisvörösvár, Budai út 18/A
(Toyota kereskedés mellett)
Tél.: (+36) 30/606-5921
(06) 26/331-897

Szervizünkben a raktárról vásárolt új abroncsok szerelése díjmentes.

www.goliatgumi.hu

*használt és új abroncsok értékesítése
*gumiszerelés 10-23" ig
*centrozás
*gumiabroncs és felni javítás
*szezonális gumi/felni tárolás
*alu- és lemezfelni értékesítése (új és használt)

Üdvözlöm!
Farkas Éva vagyok,
az Openhouse ingatlan irodában dolgozom.

Meglévő és leendő ügyfeleimnek keresek eladó házakat, lakásokat, telkeket ezen a környéken.

Ha ingatlan eladásban, vagy vételben gondolkodik és korrekt munkára számít az értékesítéssel kapcsolatban, kérem tiszteljen meg bizalmával és beszéljünk pár szót...

Köszönettel és üdvözlettel:
Farkas Éva
ingatlan értékesítő
mobil: +36 70 646-1794
email: eva.farkas@oh.hu

FUTURE openhouse

Készíts piros szívet!

Pilisszentivánon is sokan csatlakoztak már a „Készíts piros szívet és tedd ki az ablakba!” mozgalomhoz. Március 27-én, péntek délután több helyen feltűntek azok a szívek, melyeket a #maradjotthon kampány keretében a pilisszentiváni ifjú polgárőrök és tűzoltók készítettek. Az országos mozgalom célja, hogy köszönetet mondjunk mindazoknak, akik a járványhelyzetben továbbra is helytállnak, akik saját családjukat háttérbe szorítva végzik a dolgukat, sokszor erőn felül, különös tekintettel az egészségügyi és a szociális szférában dolgozóakra, a kereskedelemben dolgozóakra, a buszvezetőkre, áruszállítókra, takarítóokra, konyhai dolgozókra és szemétszállítóokra.

MASZKKAL A KORONAVÍRUS ELLEN

A médiában böngészve a koronavírusról készült újabb és újabb képekkel találjuk magunkat szembe. Ha utcára lépünk vagy boltban vásárolunk, változatos típusú maszkokat viselő emberekkel találkozunk. Cikkünkben kiderül, mekkora egy koronavírus, és hogy mi a jelentősége a maszk használatának.

A Magyar Orvosi Kamara a lakossági maszkviseléssel kapcsolatban hamar közzétette állásfoglalását honlapján. A legelső között hangzik el, hogy a jelenlegi járvány esetén a legfontosabb betartandó szabály a távolságtartás. Azaz mindenkinek javasolt, hogy otthonát ne hagyja el, és minimalizálja a személyes találkozások számát. Az ajánlás szerint viszont házon kívül egyértelműen érdemes maszkot viselni. De milyen maszkot viseljünk, és melyik mire való?

Maszkfajták

Alapvetés, hogy a lakossági maszkhasználatra azért van szükség, mert tünetmentesen is átadhatjuk a koronavírust. Erre a célra az úgynevezett sebészi maszk, vagy más néven orvosi maszk a legmegfelelőbb. Funkciója nem az, hogy a viselőjét megvédje, hanem hogy a teljesen tünetmentes vagy enyhe tünetekkel rendelkező személy ne adja át környezetének a vírust. Viselésük tehát a lakosság részéről a védekezés során rendkívül hasznos.

A maszkok másik nagy csoportjába tartoznak az álarcszerű maszkok, amelyek teljesen rásimulnak az arcra, orra, így nincsenek rések, amelyeken szűrés nélkül beáramolna a levegő. Ide sorolhatjuk például a festőszakmákban elterjedt egyszerű maszkokat, de a külső betáplálású, teljesen zárt, akár védőruhával összekapcsolt védőmaszkokat is. Bizonyos szakmákban ugyanis (festő- és barkácsszakmák, fémipar, bányászat, vegyipar, egészségügy) a munkakörnyezet által megkövetelt maszkokban dolgoznak.

Az ilyen típusú maszkok különböző teszteken bizonyított védőképességi mutatója alapján jutunk el a sokak által már ismert FFP kifejezésig. Az FFP (Filtering Face Piece) jelentése „szűrővel ellátott védőeszköz az arcon”. Az FFP maszkokat alapvetően három védelmi osztályba sorolhatjuk aszerint, hogy mekkora légszűrővel rendelkezik.

tosítanak bizonyos szennyezőanyagokkal szemben, a legnagyobb védelmet az FFP3-as kategória nyújtja. Az orvosi maszkkal szembeni lényegi különbség is itt ragadható meg. Míg az előző inkább a környezetét védi, az FFP elsősorban a viselőjének nyújt védelmet.

A lakossági maszkhasználat harmadik változata a házi készítésű maszk. Ezzel kapcsolatban az Orvosi Kamara szakmai véleménye az, hogy a szövetből készült, házilag gyártott maszk is jobb a semminél. A vírusszórást ugyan nem akadályozza meg, de a tünetmentes emberek estében csökkenti a szórás mennyiségét, veszélyét.

Harc a vírus ellen

Ezek után joggal merülhet fel a kérdés, hogy tulajdonképpen mekkora is az „elenség”? A koronavírus mérete nagyságrendileg 120 nanométer átmérőjű, vagyis akkora, mint egy átlagos méretű fáraóhangyának egy tízezrednyi része. Persze a vírus nem egyedül, hanem az emberi szervezetből kikerült apró nyálcseppecskékben és aeroszolban terjed. Ezek mérete így már átlagosan 5000 nanométer körüli. Az FFP3 pedig képes kiszűrni a 0,3 mikronnál, vagyis 300 nanométernél nagyobb átmérőjű dolgok közel száz százalékát. Az orvosi maszk nagyságrendileg 60 százalék mértékben szűri ki a cseppecskéket, 20 százalék pedig viselője közvetlen környezetében, az arcán, a ruházatán csapódik le. Így elmondható, hogy az orvosi maszk használata közel 80 százalékos védelmet nyújt a viselője környezetének, a viselője irányában pedig a védetség nagyságrendileg 25 százalék.

De a maszk más szempontból is hasznos, a vírus ugyanis különböző felszínek

érintésével is terjed. Így bármilyen maszkot teszünk fel, viselésükkel önmagában csökkentjük az arc kézzel történő érintésének lehetőségét. Gondoljunk csak bele, hányszor vakarjuk meg a szemünket, orrunkat vagy igazgatjuk a szemüvegünket, hajunkat? Fontos, vizsgálatokkal alátámasztott megállapítás, hogy a vírusürítés mértéke – különösen a betegség kezdeti, vagy tünetmentes szakaszában – magasabb az orrváladékban, mint a torokváladékban. Maszkhasználat során törekedni kell arra, hogy minél szorosabban zárja a száj- és ornyílást.

Balasi Anikó

RENDRHAGYÓ ÜNNEP

2020 tavasza. A hideglelős időszak után már igencsak vágyakoztunk a melegedésre, amikor megérkezett a tavasz. Sajnos nem egyedül. Hozzá egy ismeretlenként betüremkedő kórság is társult, mely úgy tört ránk, hogy életvitelünket alapjaiban változtatva meg, szinte egyik napról a másikra mindent előről kell tanulnunk: szokásainkat, beidegződéseinket, világra vetett figyelmünket, kapcsolattartásaink mikéntjét, hitéletünk gyakorlati módját, munka- és tanulási módszereinket, időbeosztásunkat stb. És leginkább az egymás iránti, egészséget és főként az életet védő cselekedetek felismerését és azok következetes megvalósítását.

Ebben a különlegessé vált helyzetben, amikor a megtervezett életünk, családi és közösségi programjaink egy félévre biztosan elnapolódnak, rosszabb esetben végleg elfelejtendők, itt van nekünk egy gyönyörű ünnep, azok napjai. Hálát adhatunk a Jóistennek, hogy ezekben a napokban a megnyugvást és örömet adó napfényrel is megajándékozott. A húsvét napjaira gondolok, melyek idén egybeestek a magyar költészet napjával is. Ez most nagyszombatra esett. Ezen a napon még csendben várjuk a feltámadást, az Élet megújulásának örömét. Sajnálatos módon ekkor még egy váratlan és szomorú tény kellett elfogadnunk: előző nap, április 10-én érte a falu lakosságát a hír, hogy volt polgármesterünk, Pénzes Gábor e napon eltávozott közülünk. Nyugodjék békében, Isten áldja őt!

Április 11-én, szombaton, a meghitt, csendes várakozásban, és a koronavírus fizikai korlátok közé, otthon maradásra kényszerített állapotában, megpróbáltuk újfajta közösségi módon mégis megélni az 1964 óta létező magyar költészet napját, József Attila születése napját. Azonban ez nemcsak József Attila 115., de Márai Sándor 120. születésnapja is, és mindez húsvét körülölelésében. Idén a költészet napja ezáltal még magasztosabbá vált.

A Facebook – annak ellenére, hogy beláthatjuk, sokszor felesleges időtöltést von el tőlünk – most segítségül szolgált. Április 11-ére költészet napi eseményt hirdettünk meg, ezzel a felhívással: „A jelenlegi helyzet hozta azt az ötletet, hogy a verset, irodalmat kedvelők – ha személyes együttlétben nem is részesülhetünk – itt a közösségi felületen mégis ünnepelhesünk közösen. Aki kedvet érez ahhoz, hogy kedvenc versét megossza velünk, kérem bátran másolja be ide az esemény írást... hozzászólásába. Ezek a napok a szentivániaknak különösen nehezék, ez a felület picit talán hozzásegíthet az elviseléséhez.”

Örömmel jelentem: a technikai megoldással jó pár vers beérkezett. Csak példaként említem, mely költők versei kerültek fel az oldalra: Klotz Mária, Pirók Péter, Reményik Sándor, Heltai Jenő, Moretti Gemma, Pilinszky János, Kányádi Sándor, József Attila, Márai Sándor, Wass Albert, Mécs László, Bálint Ilona, Kosztolányi Dezső, Nagy László, Petőfi Sándor, Buda Ferenc.

Utólag is megköszönöm a résztvevőknek, hogy együtt ünnepelhetünk! Vigyázzunk továbbra is egymásra és magunkra!

Baranyi Krisztina, művelődésszervező,
Pilisszentiván Önkormányzata

A védőmaszk ötlete a történelem során korábban is felmerült:

„Védőálarc a spanyol-láz ellen. Bodon Károly dr. királyi tanácsos, akinek tollából A spanyoljárvány tiltóárlapját közli ma a Jó Egészség, néhány héttel ezelőtt védőálarcot szerkesztett dróthálóból, mely az orrt és száját eltakarva a belézésnél nem ártalmas dezinficiáló szerbe mártott szövettel áthuzva, a belégett levegőt fertőtleníti. Az álarcot bemutatta az illetékes tényezőknél, de a dolog kivihetőségének főakadálya, hogy az anyag- és munkahiány miatt nem lenne kellő minőségen és mennyiségen előállítható. Így tehát a kiváló gyakorlóorvos alább ismereti a módját, miképp lehet az álarcot mindenkinek hozzáférhető módon házilag előállítani.

Egy közép nagyságú zsebkendő négy sarkát a sarkoktól 5 cm-nyire csomókba kötjük. Ezáltal a zsebkendő kiöblösödik. Az öblösödésbe biztosító túvel vattaréteget erősítünk, melyet előzőleg gyengén ibolyaszínű káliumhipermangán oldatba mártottunk. Valahányszor a vatta megszárad, újból ez oldatba mártandó. A vatta a baktériumokat leszűri és a fertőtlenítő oldalt a bacillusokat megöli. Az említett oldat a légzőszerveket nem bántja, csak ügyelni kell arra, hogy a nedves vatta az arcot ne érje, mert azon – bár múltan – barna foltokat okozhatna. Szublimát, iyoform- vagy karbololdatba mártott vattán át való belézés megárlhat.”

(Egészség című lap,
1918. 21. szám)

„Az általam ajánlott álarc értéke vitás. Kiterjedt alkalmazása kivitelezhetetlen és a beteg környezetének megvédésére nem alkalmas. Én tehát úgy igyekszem a környezetet megvédeni, hogy jódkáliumot szedek vele.” Bodon Károly

(Ország-Világ, 1920)

Utólag már tudjuk, hogy a káliumjodid nem volt tökéletes ötlet.

KOVÁSZOS KENYÉR HÁZILAG

Az utóbbi időben nagy divatja lett az otthoni kenyérsütésnek saját készítésű kovásszal. A mostani helyzetben, amikor az sem biztos, hogy kiléphetünk-e biztonságban lakásunk ajtaján, különösen jó, ha ezt az alapélelmiszert el tudjuk készíteni otthon.

Néhány évtizeddel ezelőtt egyértelmű volt, hogy a háziasszonyok tudtak kenyeret sütni. Felmenőim pékek voltak, bár születésem idején nagyapám már szakácsként dolgozott. A kenyérsütéssel azonban élete végéig nem hagyott fel, igaz, a nyolcvanon túl már egy kenyérsütőgép segítette abban, hogy a maga készítette kenyeret ehesse. Kapott egy régi német kis konyhai malmot is, hogy frissen őrlhesse a búzát. A kis malom azóta is becsületesen teszi a dolgát.

Gyerekként óriási élmény volt látni, amint a friss házi kenyér készül. Péntek este nagyszüleim odakészítették a vándlingban a lisztet, a kovászt (ők mindig lecsíptek egy darabot a tésztából, azt kiszárították és kis élesztővel elkeverve használták a következő heti kenyérsütéshez), majd szombat hajnalban begyúrták a tésztát. Formázás előtt még lecsíptek egy nagyobb darabot a kenyértésztából, és abból olajban lángost sütöttek reggelire.

Formázás után két szakajtóba tették, az én feladatom volt, hogy előtte a névvel ellátott kis cédulát betegyem a kelesztőkosárba. Mert nem otthon sütötték meg a kenyeret, hanem a szomszéd utcában lévő pékségbe vitték a tésztájukat, ahol a pék az ő kenyerüket is az igazi, nagy, fatűzelésű kemencében sütötte. Még most is magam előtt látom, ahogy a hatalmas térben sorakoznak először a kosarak, majd a névvel ellátott kisült kenyerek. És az az illat!

Ma már nincs lehetőségünk arra, hogy máshol süttessük meg, de otthon is készíthetünk finom,

friss, illatozó kenyeret. Élesztővel kenyeret sütni könnyebb, de mivel most sokan nem jutottak élesztőhöz, vagy nem tudnak vásárolni menni, kovászt egészen egyszerűen készíthetnek.

Kováskészítés – lassan és gyorsan

Vegyünk egy tiszta befőttesüveget. Tegyük bele 50 ml vizet és 50 gramm lisztet (ha van, a fele legyen teljes kiőrlésű), keverjük össze, majd lazán lefedve hagyjuk szobahőmérsékleten állni. 24 óránként etessük a következőképpen: vegyünk ki a kovászból 50 grammot, tegyük egy tiszta üvegbe, adjunk hozzá 50 ml vizet és 50 gramm lisztet. A maradékot dobjuk ki. 8-10 napig ismételjük meg ezt a műveletet, és kész is a kovásznak. Finom, savanykás illata van, és kis buborékok látszanak az üvegben. Ha nem akarunk azonnal kenyeret sütni, kb. 5 napig a hűtőben is tárolhatjuk, csak kenyérdagasztás előtt 8 órával vegyük ki, frissítsük liszt és víz hozzáadásával.

Ha nincs 8-10 napunk, de van egy kis élesztőnk, akkor készíthetünk kovászt úgy is, mint a nagyszüleim tették: a kenyérsütéshez való liszt egy részét, kb. 20 dkg-ot összekeverünk 2 dl vízzel és 1 dkg élesztővel, és 12 óra múlva kész is van a kovásznak, használhatjuk. A maradékot tegyük a hűtőbe, a következő sütésig eláll. A kész kenyérünkéből is lecsíphetünk egy darabot, hűtőbe tesszük, vagy kiszárítjuk, a következő kenyérsütésnél pedig a tésztánkhoz gyúrjuk, jó ízt ad a kenyérünknek.

Kenyérsütés kovásszal

Nyolc órával azelőtt, hogy be szeretnénk dagasztani a kenyeret, „etes-sük meg” a kovásznkat. Most ne dobjuk ki a maradékot, azt is frissítsük, majd mehet a hűtőbe a következő használatig.

Vegyünk 450 gramm lisztet, keverjük össze 300 gramm vízzel, hagyjuk állni fél órát. Tegyük hozzá 150 gramm friss kovászt, dagasszuk 5-6 percig. Ezután jön csak a só (kb. 1 dkg), még ezzel is dagasszuk 2-3 percig. A tésztát tegyük pihenni egy kiolajozott tálba. Fél óra múlva óvatosan – nehogy az összes levegőt kinyomjuk belőle – hajtogassuk meg: finoman téglalap alakúra nyomkodjuk szét, két oldalát behajtogatjuk, majd a tésztát összehajtogatjuk. Tegyük vissza a kelesztőtálba, majd fél óra múlva újra hajtogassuk az előbbieket szerint. Ezt ismételjük meg összesen háromszor. Utána formázzuk a tésztát, tegyük szakajtóba (kis kenyérkosár is megteszi, amit kibélelünk egy konyharuhával és alaposan belisztezzünk). Takarjuk be és tegyük éjszakára a hűtőbe. Reggel melegítsük 250 fokra a sütőt; a tepsit, amin a kenyeret szeretnénk sütni, szintén melegítsük elő. Tegyük egy kis tálka vizet is a sütő aljára. Ha bemelegedett a sütő, borítsuk a tepsire a szakajtóból a kenyeret, mélyen vágjuk be, és toljuk be a sütőbe. Húsz perc után méréseljük a hőmérsékletet 220 fokra. További 30 perc sütés után kész is van a kenyérünk. Jó étvágyat!

Komáromi-B. Hajnalka

A KERTÉSZKEDÉS ÖRÖMEI

Itt a tavasz, irány a kert! Bátran koszoljuk össze a kezünket, hogy legyen valamink, ami a bezártság mellett is igazán boldog pillanatokot tud okozni.

A különböző online közösségi média csatornáit előntötték az otthoni elfoglaltsági módokat bemutató képek és kisvideók, melyek olykor olyan jól sikerülnek, hogy bárki megirigyelné azokat: szebbnél szebb kenyér- és kalácsköltemények, egyéni sportteljesítmények, otthontervezés, kertépítés és -szépítés. A kertészkedéssel nemcsak a szabadban, a friss levegőn tölthető idő növekszik, hanem lehetőség adódik arra is, hogy még szebbé tegyük a kertünknek akár csak egy kis darabját is.

Hogyan tervezzük meg a kertünket, ha nem vagyunk igazán gyakorlottak a kertépítésben? Milyen lépéseket kell követnünk? A legfontosabb feladatok egyike, hogy elgondolkozzunk azon, vajon mennyi időt töltünk majd

valójában odakint. Van-e időnk és hajlandóságunk hetente, rendszeresen a szabadban tevékenykedni, vagy csupán akkor jutunk a kertünkhöz és a növényeinkhez, ha az időnk éppen engedi? Ismerve a reálisan kertészkedésre fordítható időt, elkezdhetjük kiválasztani a növényeket. Az évelő virágok például több munkát igényelnek, mint a cserjék és a fák. Szem előtt kell tartanunk, hogy milyen típusú fény éri a kertet. Teljes vagy részleges a benapozottság? A déli fekvésű udvarok kapják a legtöbb napfényt, míg az észak felé fekvők a legkevesebbet. A kert keleti része reggelenként hűvös lesz, míg a nyugati részt délután éri el a melegség.

Áprilisban a természet néha megtréfál minket és előrehozza a nyarat, így áprilisban már májusi meleg is lehet, májusban pedig kifejezetten hőség. Azt, hogy a felmelegedés zajlik, saját bőrünkön tapasztaljuk, de még májusban sem késő ültetni. Vásároljunk bátran virág-, zöldség- vagy fűszermagot és ültessük el a kertbe. A legtöbb zöldségnövénynek, mint pl. a paradicsomnak vagy a paprikának a vetési ideje a végső helyre május-június. A különböző cserjék vagy kúszónövények ültetéséhez sincs késő. Ültethetünk futóbabot, borsót vagy sövénynek bukszust, telepíthetünk tujákat. Fontos a folyamatos locsolás, ne hagyjuk kiszáradni a növényeket.

Mivel sokaknak a kertészkedés újfajta szabadidős tevékenység, nem feltétlenül érdemes a tökéletességre törekedni. A természet gyakran jobb munkát végez a tervezésben, mint bárki más. A karantén alatti kertészkedés közben az ember még intenzívebben érezheti a békét, élvezheti a természet szépségét. Mintha megnövekedne az összpontosítási képességünk is, jobban tudunk koncentrálni a fáinkra, virágainkra, rá vagyunk hangolva a csodálatos színekre és formákra. A növényeknek számos pozitív pszichológiai hatása ismert, ilyen például, hogy képesek csökkenteni a szorongást és javítani az egészségi állapotot is.

Sajnos a koronavírus okozta megszorítások nehéz helyzetbe hozták a hazai egynyári-, balkonnövény-termesztőket, díszfaiskolákat, kertészeti árudákat, virágkereskedőket. Ha tehetjük, válasszunk magyar termelőktől növényeket és azokat ültetve szépíthessük kertjeinket.

Halmi Zsuzsanna

Itt nyomd el

Mostantól a dohányzók is hozzájárulhatnak a község közterületeinek tisztaságához. Az önkormányzat ugyanis „Itt nyomd el” felirattal és csikkartó dobozokkal felszerelt oszlopokat helyeztet ki a falu több pontján. Az egyedi tervezésű, saját gyártású és levédett oszlopok kihelyezésével az önkormányzat kiterjesztette a „Tiszta falu, boldog falu” programját. A dohányzásra kijelölt helyeket első körben a hivatal előtti téren, a postánál, a CBA előtt és az Óvoda utca sarkánál helyezték ki.

Tűzgyújtási tilalom

Hét megyében, köztük Pest megyében is tűzgyújtási tilalom van érvényben április 3-tól. Ennek értelmében tilos tüzet gyújtani az erdőben, facsoportokban, útszéli fasorokban és ezek kétszáz méteres körzetében, még a kijelölt tűzrakó helyeken is.

MEGÚJUL A LÁTOGATÓKÖZPONT

Mostani állapot (Krasznai Gergely)

Konceptióterv (Építész Stúdió Kft.)

Aki mostanában a Bányász utcában járt, észrevehette, hogy a 17. szám alatt található Pilisi Len Látogatóközpont szembetűnő változáson megy keresztül. Az elmúlt hetekben vált látványossá az átalakulás, így elérkezett az idő, hogy röviden beszámoljunk, hol is tart most az építkezés.

Idén ünnepeljük, hogy a Szénás-hegycsoport 25 évvel ezelőtt megkapta az Európa Diplomát. A negyedszázados diploma ajánlásai között megtalálhatjuk azt is, hogy méltóképpen fogadjuk a terület látogatóit és fejlesszük a környezeti nevelés területi bázisát. Ezért is fontos, hogy idén készül el az új látogatóközpontunk, és megújul a Jági tanösvény.

2016-ban nyílt meg a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság számára egy uniós pályázati forrás, mely lehetőséget biztosít a látogatóközpont megújítására, fejlesztésére. Ennek köszönhetően a régi épületünkől, kiállításunktól búcsúzva a Német Nemzetiségi Tájház irodájába költöztünk, így a felújítási munkák ideje alatt is ugyanúgy folytatódtak a terepi környezeti nevelési munkák. Ezt a lehetőséget ezúton is szeretnénk megköszönni az önkormányzatnak és a német nemzetiségi önkormányzatnak.

Korábban, a tervezési fázisban közmeghallgatást tartottunk Pilisszentivánon. Az akkor bemutatott koncepciótervekből azóta valóság lett, az új épület lassan kezdi elnyerni végleges arcát. Az új látogatóközpont egész alsó szintje egy modern, többfunkciós foglalkoztató térévé válik, benne

egy interaktív kiállítással, mely a Szénások és a település természet- és tájvédelmi, valamint kultúrtörténeti értékeit hivatott bemutatni. A kiállítás felfedezésének módja egy olyan játék lesz, melyben minden látogató egy természetvédelmi őr szerepébe bújva ismeri meg a Natura 2000 terület értékeit és a megőrzésükkel kapcsolatos feladatokat. A kertben több interaktív játék mellett egy kültéri foglalkoztató helyiség is létesül. Az épület emeleti szintjén kap helyet az igazgatóság Pilis–Budapest környéki Tájegységének új irodája, ami szintén nagyon fontos fejlesztés. A látogatóközpont mellett játékokkal és új táblákkal bővül a Jági tanösvény is.

Nagyon sok alkotói munka áll már mögöttünk, de a java még csak most következik. Pilisszentiván nevelési és oktatási intézményeivel közösen nagy izgalommal várjuk az új környezeti nevelési bázis elkészültét. Reméljük, hogy a látogatók örömeiket lelik az újdonságokban. Bízunk benne, hogy idén ősszel, a Szénás-hegycsoport Európa Diplomás Terület 25. születésnapját már az új látogatóközpontban tudjuk közösen ünnepelni.

Karlné Menráth Réka és Tóthné Becsei Katalin
környezeti nevelők

A látogatóközpont fejlesztése a VEKOP-4.2.1.-15-2016-00006 számú, A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismertetése érdekében, Budapest vonzáskörzetében – I. ütem című pályázat támogatásával valósul meg.

